

Çoğul Ekleri -----) (-lar , -ler)

Eğer kelimenin içinde ki son ünlü harf ince ise -ler eki

Eğer kelimenin içinde ki son ünlü harf kalın ise -lar eki kullanılır

a, ı, o, u -----lar

e, i, ö, ü -----ler

tabak+lar= tabaklar

silgi+ler=silgiler

elma+lar=elmalar

bardak+lar=bardaklar

kalem+ler=kalamler

İstisna: Sayı ,rakam ,miktar belirtilen isimlerde çoğul ekleri kullanılmaz

3 çocuklar-----) 3 çocuk

Soru Ekleri

Kelimenin içinde ki son ünlü harf

a, ı ----)mı?

e, i ---) mi?

o, u ----) mu?

ö, ü ---) mü? Soru ekleri kullanılır

Bu dolap mı?

Bu kedi mi?

Bunlar manto mu?

Şu süt mü?

İşaret zamiri fakat mekanlar için

Burası , Orası, Şurası (tekil)

Burası neresi?

Orası neresi?

Şurası neresi?

Buralar,Oralar,Şuralar(çoğul)

Buralar neresi?

Oralar neresi?

Şuralar neresi?

Burası İzmir mi? —)Evet burası İzmir veya Hayır burası İzmir değil

Bulunma Durumu (de/ da) (te/ta)

Kural;

Kelimenin içindeki son sesli harf “İnce ise (e,i,ö,ü)-----) de

Kelimenin içindeki son sesli harf “Kalın ise (a,ı,o,u)-----) da kullanılır

İstisna

Kelimenin içindeki son harf “FıSTIKÇI ŞaHaP” ise-----) te/ ta kullanılır.

Nerede ? Ve Kimde?

Sınıf----)Sınıf+ta=Sınıfta

Ev----) Ev+de= Evde

İş---)İş+te= İşte

Okul---)Okul+da=Okulda

Park--)Park+ta=Parkta

Çocuk----)Çocuk+ta=Çocukta

Çocuğum---)Çocuğum+da=Çocuğumda

Olumsuz-----)(Değil)

Sınıfta değil

Okulda değil

Çocukta değil

Kocamda değil

Parkta değil

Kural;

2 Sesli harf yan yana gelemez

kahvaltı=kahve+altı

Cumartesi=Cuma+ertesi=Cumaertesi

Sıra Sayıları (.) -----) Eğer sayının sonuna bir nokta konulmuş ise bu artık bir sıra sayısıdır

e i ---) inci, nci

o u ----) uncu, ncu

ö, ü ---) üncü, ncü

1---) Bir

1. ---) Birinci (sıra sayısıdır) (first)

ekleri şudur----) (-inci -uncu -üncü -ncü -ncu -nci)

İki (2)

2. ----- iki ----) iki+nci = ikinci

1.----- bir-----) bir + inci=birinci

3.----- üç ----) üç+üncü = üçüncü

4.----- dört----) dört+üncü =dördüncü

5.----- beş-----)beş+inci = beşinci

Eğer sayının son harfi “ünlü harf” ise sondaki ünlü harf tekrar etmez bundan dolayı kullanılacak ekler -----) (ncü ,ncu ,nci)

7 ---) yedi -----) son harfi ünlü harf ise (ncü, nci ,ncu)

7.---) yedi+ nci = yedinci

11. =onbir+inci=onbirinci

29.=Yirmidokuz+uncu=yirmizdokuzuncu

Şahıs Zamiri uygulanması

a,ı----)ı

e,i-----)i

o,u----)u

ö,ü----)ü

Ben , Sen , O , Biz , Siz , Onlar

Doktor

Ben -----) um ,üm, im ,ım ,m

Ben doktor+um=doktorum

Ben polis+im=polisim

Ben kadın+ım=kadınım

Ben hamile+y+im=hamileyim

*****Olumsuz -----) “değil” kullanılır

Değil kelimesi çekimlenir

Ben doktor değil+im=değilim

**** Olumlu soru Cümlesi-----) mi mı mu mü kullanılır

Mı mi mu mü ekleri çekimlenir

Ben doktor mu+y+um=muyum?

*** Olumsuz soru cümlesi-----)

“değil “ ile birlikte mi mı mu mü kullanılır

*Mı mi mu mü ekleri çekimlenir ----(“değil” e göre çekimlenir)

Ben doktor değil miyim?

Sen -----) sın ,sin sun,sün

Sen doktor+sun=doktorsun

Sen polis+sin=polissin

Sen kadın+sın=kadınsın

Sen hamile+sin=hamilesin

*****Olumsuz -----) “değil” kullanılır

Değil kelimesi çekimlenir

Sen doktor değilsin

**** Olumlu soru Cümlesi-----) mi mı mu mü kullanılır
Mı mi mu mü ekleri çekimlenir
Sen doktor mu+sun=musun?

*** Olumsuz soru cümlesi-----)
“değil “ ile birlikte mi mı mu mü kullanılır
*Mı mi mu mü ekleri çekimlenir ----(“değil” e göre çekimlenir)
Sen doktor değil misin?

O -----) ek yok

O doktor

O polis

O kadın

O hamile

****Olumsuz -----) “değil” kullanılır

Değil kelimesi çekimlenir

O doktor değil

**** Olumlu soru Cümlesi-----) mi mı mu mü kullanılır
Mı mi mu mü ekleri çekimlenir
O doktor mu ?

*** Olumsuz soru cümlesi-----)
“değil “ ile birlikte mi mı mu mü kullanılır
*Mı mi mu mü ekleri çekimlenir ----(“değil” e göre çekimlenir)
O doktor değil mi?

Biz -----) uz – üz iz ız

Biz doktor+uz =doktoruz

Biz polis+iz=polisiz

Biz kadın+ız=kadınız

Biz hamile+y+iz=hamileyiz

****Olumsuz -----) “değil” kullanılır

Değil kelimesi çekimlenir
Biz doktor değil+iz=değiliz

**** Olumlu soru Cümlesi-----) mi mı mu mü kullanılır
Mı mi mu mü ekleri çekimlenir
Biz doktor mu +y+uz=muyuz?

*** Olumsuz soru cümlesi-----)
“değil “ ile birlikte mi mı mu mü kullanılır
*Mı mi mu mü ekleri çekimlenir ----(“değil” e göre çekimlenir)
Biz doktor değil miyiz?

Siz -----) siniz sınız sunuz ,sünüz

Siz doktor+sunuz=doktorsunuz
Siz polis+siniz=polissiniz
Siz kadın+sınız=kadınsınız
Siz hamile+siniz=hamilesiniz

*****Olumsuz -----) “değil” kullanılır
Değil kelimesi çekimlenir
Siz doktor değil+siniz=değilsiniz

**** Olumlu soru Cümlesi-----) mi mı mu mü kullanılır
Mı mi mu mü ekleri çekimlenir
Siz doktor mu+sunuz=musunuz?

*** Olumsuz soru cümlesi-----)
“değil “ ile birlikte mi mı mu mü kullanılır
*Mı mi mu mü ekleri çekimlenir ----(“değil” e göre çekimlenir)
Siz doktor değil misiniz?

Onlar -----) yok ek yok

Onlar doktor

Onlar polis

Onlar kadın

Onlar hamile

Onlar doktor+lar=doktorlar

*****Olumsuz -----) “değil” kullanılır

Değil kelimesi çekimlenir

Onlar doktor değil

**** Olumlu soru Cümlesi-----) mi mı mu mü kullanılır

Mı mi mu mü ekleri çekimlenir

Onlar doktor mu?

*** Olumsuz soru cümlesi-----)

“değil “ ile birlikte mi mı mu mü kullanılır

*Mı mi mu mü ekleri çekimlenir ----(“değil” e göre çekimlenir)

Onlar doktor değil mi?

Şimdiki Zaman (-yor)

Kural:

Bir kelimenin son harfi sessiz harf ise ---) "-yor" eki direk gelmez

Kelimenin içindeki son sesli harf ;

a,ı-) -ıyor

e,i-) -iyor

o,u-) -uyor

ö,ü-) -üyor

fiil: Koş -----) (-uyor)
Ben koş+uyor+um
Sen koş+uyor+sun
O koş+uyor
Biz koş+uyor+uz
Siz koş+uyor+sunuz
Onlar koş+uyorlar

Son harf sesli ise ve
Fiilin sonunda “-ı, -i, -u, -ü” harfleri varsa sadece
“yor” eki kullanılır

Fiil: Uyu --- (yor)
Ben uyu+yor+um
Sen uyu+yor+sun
O uyu+yor
Biz uyu+yor+uz
Siz uyu+yor+sunuz
Onlar uyu+yor+lar

İstisna
Fiilin sonunda ki sesli harfle -a ve -e ise
a---) ı,u dönüşür
e----) ..i ,ü dönüşür

Fiil: Ara (a ----- ı harfine dönüşür)
Ben arı+yor+um
Sen arı+yor+sun
O arı+yor
Biz+arı+yor+uz
Siz+arı+yor+sunuz

Onlar +arı+yor+lar

Olumsuzluk ekleri(-ma -me)ü

a,ı,u,o ---) ma

e,i,ü,ö----) me

yap+ma

koş+ma

bekle+me

git+me

gör+me

(me ma)----(mi ,mı ,mu ,mü)

son sesli harf (fiilin içindeki ama sadece ek gelirken)

a,ı---)mı

e,i--)mi

o,u--)mu

ö,ü---)mü

bekle+me =bekleme

Ben bekle+mi+yor+um

sen bekle+mi+yor+sun

o bekle+mi+yor

Biz bekle+mi+yor+uz

Siz bekle+mi+yor+sunuz

Onlar bekle+mi+yor+lar

Fiil: Uyu (yor) (((me ,ma) (ma ----mu oldu)(çünkü uyu son harf ---u)

Ben uyu+mu+yor+um

Sen uyu+mu+yor+sun

O uyu+mu+yor

Biz uyu+mu+yor+uz
Siz uyu +mu+yor+sunuz
Onlar uyu+mu+yor+lar

Uyu+yor
uyu+mu+yor
uyu+yor+mu ?

Ben uyu+yor+mu +y+um ?
Sen uyu+yor+mu+sun?
O uyu+yor+mu ?
Biz uyu+yor+mu+y+uz?
Siz uyu +yor+mu+sunuz?
Onlar uyu+yor+mu ?

Yönelme Durumu (Nereye?)

a, ı, o, u -(y)a

e, i, ö, ü - (y) e

Yönelme durumu : Bir şeye yaklaşmak

Kural : 2 ünlü harf asla yan yana gelmez

Kaynaştırma Harfleri : Y ,Ş,S,N (yaşasın)

Çarşı: Ben çarşı+y+a gidiyorum

Araba : Ben araba+y+a doğru yürüyorum

Bahçe : Ben bahçe+y+e gidiyorum

Telefon: Ben telefona uzandım

Ünsüz Yumuşaması :

2 ünlü harf arasına gelen “p,ç,t,k “ -----) “b,c,d,g/ğ”
ye dönüşür

Ağaç----) Ben ağaca tırmandım

Kitap-----) Rim kitaba bakıyor

*****Kural

Ben +e = Bana

Sen +e = Sana

O+a= Ona

Uzaklaşma Durumu

Bir şeyden uzaklaşırken kullanılır

Kelimenin içindeki son sesli harf

a,ı,u,o ---) dan

e,i,ü,ö----) den getirilir

*****Ünsüz sertleşmesi

2 ünlü harf arasına gelen “b,c,d,g/ğ” -----) “p,ç,t,k”
ye dönüşür.

Okul: Ben çocuğumu okuldan aldım

Araba: Eşim arabadan indi

Suriye: Sen Suriye’den Türkiye’e taşındın.

Suriye: Ben Suriye’den Türkiye’e taşındım.
